

HWLnieuws

**Hoekschewaards Landschap
vereniging voor natuur en milieu**

Lente 2006

- Mussen
- Biodiversiteit aan de dijken
- Hobby of afwijking?

Colofon

HWL nieuws is een uitgave van Hoekschewaards Landschap

Verschijnt elk kwartaal

ISSN 1389-7454

Oplage: 1.750

Hoekschewaards Landschap

Vereniging voor natuurbeschoud, milieu en historisch dorpschoon in de Hoeksche Waard

Postadres

postbus 1080

3260 AB Oud-Beijerland

Natuurbezoekerscentrum KLEIN PROFIJT

Zalmpad 11

Oud-Beijerland

telefoon: 0186 - 62 18 88

fax: 0186 - 62 03 65

HWL op Internet: www.hwl.nl

Algemeen Bestuur

voorzitter, Joost Kievit 078 - 6731522

secretaris, Jan van Alebeek 0186 - 619379

penningmeester, Jannie Dekker 0186 - 619081

beheer, Cees Mesker 078 - 6733976

biologisch onderzoek, Janus Verkerk 078 - 6743083

boombeheer, Flip Scherbeijn 010 - 4954429

educatie, Katja Hora 0168- 472018

dorpschoon, Ben Doolaard 0186 - 614115

milieu & planologie, Jan Prince 0186 - 604996

notulen, Ineke Moll 0186 - 640596

communicatie, Guus van der Pal 0186 - 573705

Het lidmaatschap bedraagt € 17,50,- per jaar

Betaling vindt plaats via acceptgiro

Extra giften:

giro 2998008 bank 44.13.94.892

t.n.v. Penningmeester HWL, Oud-Beijerland

Voor aanmelding en opzegging:

Ledenadministratie

postbus 1080

3260 AB Oud-Beijerland

Tel: 0186-614042

Openingstijden Natuurbezoekerscentrum

Klein Profijt:

Dinsdag t/m vrijdag 10.00 tot 17.00 uur

Zaterdag en Zondag 12.00 tot 17.00 uur

Kopij HWL nieuws inleveren voor

1 juni 2006

Voor vragen: mail of bel .

mail: redactie@hwl.nl

Tel: 010 432 24 86

In deze Lente HWLnieuws:

• Nationaal Landschap	1
• Winter en Zomer annuellen	2
• Mussen	3
• In Memoriam	5
• Sprekend Hout	6
• Natuurwebsites	7
• Biodiversiteit	8
• Een landschap vol vuisten	9
• Biobrandstoffen	10
• Hobby of afwijking	11
• Het onderhoud op Klein Profijt	12
• Algemene Ledenvergadering	14
• HWL winkeltje	15
• Lezingen over biodiversiteit	16
• Activiteitenprogramma	17
• Jeugdpagina	18
• Nieuwe Leden	20

Foto voorpagina:

Landschap in de Hoeksche Waard

Grafische verzorging

D r u k k e r i j
Vanderstoep bv

Christiaan Huygensstraat 17 - 3291 CN Strijen - Telefoon 078 - 674 11 88 - Fax 078 - 674 26 53

Email: vdstoep@tiscali.nl

Nationaal Landschap

Joost Kievit

Kort geleden heeft de 1^e Kamer de Nota Ruimte vastgesteld. Dat houdt in dat de Hoeksche Waard nu ook wettelijk een Nationaal Landschap is. De Nota Ruimte doet het gebied niet op slot, in tegendeel allerlei ontwikkelingen blijven mogelijk.

Dynamiek is belangrijk, maar het landschap dient centraal te staan. De zogenaamde kernwaarden van het gebied moeten intact blijven en worden versterkt. Ontwikkelingen moeten hieraan worden getoetst. Wat wel door het Rijk is bepaald, is de begrenzing en het feit dat alleen voor eigen ontwikkeling gebouwd mag worden, zo'n 4600 woningen tot 2020.

De streek in veilige haven zou je denken. HWL kan het wat rustiger aan doen. Niets is minder waar.

De gemeenten in de Hoeksche Waard leggen de wet naast zich neer, tenminste daar ziet het naar uit. Er moet namelijk een nieuw streekplan worden gemaakt door de provincie. In dit plan wordt de ruimtelijke toekomst van de Hoeksche Waard tot 2020 vastgelegd. De gemeenten moeten nu wensen voor het streekplan kenbaar maken. Over

deze inbreng in het streekplan voert HWL een felle discussie met de gemeenten, verenigd in de Commissie Hoeksche Waard. Deze Commissie wil de grenzen van het Nationaal Landschap verleggen en een kleine 10.000 huizen bouwen.

De meeste "Hoekschewaarders" komen dan buiten het Nationaal Landschap te wonen omdat de dorpen 's-Gravendeel, Puttershoek, Oud-Beijerland en Numansdorp er buiten worden gelaten. Er komt een stedelijk gebied ter grootte van Oud-Beijerland bij als het aan de Commissie Hoeksche Waard ligt.

HWL vindt de onderbouwing van de torenhoge bouwambities ver beneden peil. Wij vinden, dat de wet gerespecteerd moet worden. De grenzen van het Nationaal Landschap moeten dan ook om de gehele Hoeksche Waard worden getrokken en de bouwdrift moet worden gematigd. Als de gemeenten hun wensen voor het streekplan hebben kenbaar gemaakt is de provincie aan zet en vervolgens toetst het ministerie van VROM het streekplan aan de Nota Ruimte.

Op alle niveaus kunnen we onze invloed laten gelden en in het uiterste geval kan de stap naar de rechter worden gemaakt. HWL zal er alles aan doen om deze enorme aanslagen op ons Nationaal Landschap tegen te houden.

Winter- en zomerannuellen.

Lennie Steenbeek

Het is eind januari als ik dit stukje schrijf en 's nachts vriest het nog. Er zullen niet veel mensen zijn, die er dan aan zullen denken dat er in de grond al zaadjes aan het kiemen zijn. Toch is er een hele groep plantjes die daar haast mee maken. Het zijn de winterannuellen.

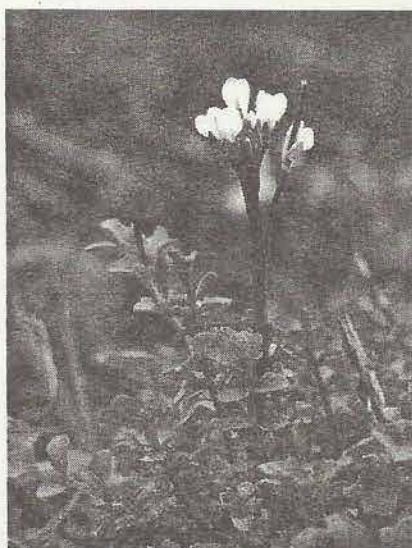
Een annueel is een eenjarige plant, maar wat is nu een winterannueel?

Het grootste deel van de winterannuellen bestaat uit soorten die slecht tegen verdroging kunnen. Ze kunnen dan ook de hitte van de zomer niet overleven, zeker niet op open plekken. Ze moeten zich dus aan de omstandigheden aanpassen en wel op de volgende manier: Hun enige overlevingskans is er voor te zorgen dat hun hele levenscyclus voorbij is voor de zomer begint. Dat wil zeggen: de zaden moeten al ontkiemen in de winter of het vroege voorjaar. De bloei, het zaadzetten en de zaadverspreiding volgen dan in de lente.

Aangezien de grondsoort die het snelst uitdroogt zand is, zul je ze daar dus ook vaak vinden. Vooral aan de zonzijde van de duinen, in zandverstuivingen en tussen de straatstenen. Maar ook wel in tuinen en moestuinen.

Voorbeelden hiervan in de Hoeksche Waard zijn o.a. Zandraket, Vroegeling (geen toevallig gekozen naam) en Kleine veldkers. Vooral die laatste is in onze tuinen berucht. De overlevingsdrang van dit kleine kruisbloempje met vier witte kroonblaadjes is zo groot, dat je met schoffelen in het voorjaar weinig bereikt. In een mum van tijd verschijnt

er opnieuw een heel veldje. Dat zit hem in de overvloedige zadenproductie. Die zaden worden ook nog eens met grote kracht alle kanten op uit de vrucht geslingerd. Zo bereiken ze een grote oppervlakte en zijn dan moeilijk uit te roeien.

Voor de zomerannuellen is juist de winter een bedreiging. Die moeten dus zorgen dat ze vóór de winter begint, alles achter de rug hebben. Om dat voor elkaar te krijgen moet er in het voorjaar of begin van de zomer gekiemd worden.

De bloei is dan hoogzomer en het zaadzetten in het najaar.

Zomerannuellen zijn vaak soorten, die op nu en dan droogvallende plekken langs de kust, rivieren of plassen staan, zoals bijvoorbeeld Zeekraal, Strandmelde en Tandzaad. Langs de randen van de Hoeksche Waard kwa-

men vroeger Zeekraal en Strandmelde voor. Die zijn echter verdwenen door verzoeting na het invoeren van de Deltawerken. De verschillende vormen van Tandzaad zie je hier nog overal langs het water. Ook het op Tiengemeten voorkomende Goudknopje hoort tot de zomerannuellen. Het zaad hiervan moet de hele winter onder water in de grond zitten, anders bevroest het.

Een andere groep zomerannuellen

wordt wel eens met "vuil" aangeduid zoals Klaprozen en Ganzenvoeten.

Dit was in grove lijnen de indeling in zomer- en winterannuellen. Het is leuk om te zien hoe de natuur zich altijd aanpast aan de omstandigheden.

Maar nog leuker is het om zelf omstreeks maart/april te zoeken of je winterannuellen kunt vinden.

Veel plezier!

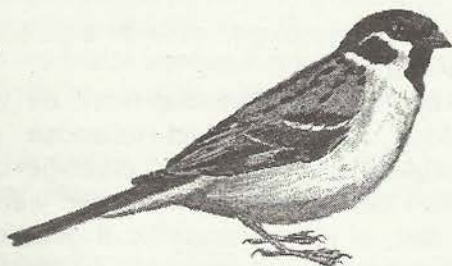
Mussen

Riekie Groen

Weet u het verschil tussen een dood vogeltje?

Het ene pootje is langer.

Laatst moest ik in een cursus mijn lievelingsgrap opschrijven. Dit is mijn lievelingsgrap. Niet omdat hij na 100 keer nog zo leuk is, maar omdat ik altijd een dood musje voor me zie. Zo een dood musje waar de kat wel eens mee aan komt zetten. Een lief klein zacht dons-bolletje in honderd kleuren bruin en grijs.

Toen wij jong waren was een mus een vogeltje waar je geen acht op sloeg, er waren er genoeg. Vandaag zijn er in mijn tuin nog een heleboel, maar over

het algemeen schijnen er minder mus-sen te komen. Vorige week was ik op een tuinbeurs in Utrecht. Daar vertelde een dame uit Rotterdam me dat ze nooit meer een mus zag. Triest is dat.

Recent kon je op de site van de vogel-bescherming meedoen aan een wedstrijd om de mooiste huismussen foto te maken. Ondanks digiscope is het me niet echt gelukt, er was steeds te veel tegenlicht. Wel heb ik een prachtig plaatje van de ringmussen in onze tuin geschoten.

Soorten mussen

In onze tuinen komen huismussen en ringmussen voor, allebei zaadeters, hetgeen je kunt zien aan de brede snavel. Dat betekent niet dat ze helemaal geen insecten eten, zeker als klein vogeltje eten ze insecten. Er scharrelt ook wel een eenzame heggenmus in de gemiddelde tuin, maar als je goed kijkt zie je dat die een heel andere snavel heeft, dat is namelijk een insecteneter. Deze vogel behoort ook niet tot dezelfde familie als de huismus en ringmus.

Verschil

Het verschil tussen de huismus en de ringmus is gemakkelijk te zien. Als ze wat verder weg zitten is waarschijnlijk de witte ring om de hals van de ringmus het beste onderscheid. Als je ze van dichterbij ziet dan is goed te zien dat de huismus een grijs kruintje heeft, terwijl de ringmus een prachtig roodbruin kruintje heeft. Beide soorten komen in groepjes voor. Denkt u alleen maar mannetjes ringmussen in de tuin te hebben? Dat is waarschijnlijk niet waar, maar de mannetjes en vrouwtjes zien er hetzelfde uit, terwijl we van de bekendere huismus gewend zijn dat ze er verschillend uit zien.

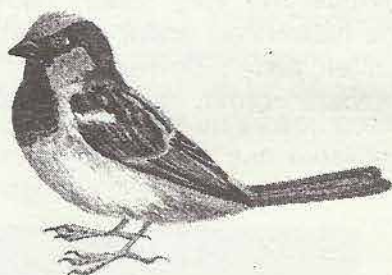
Afname

De laatste jaren is er veel te doen over de afname van het aantal mussen. Cijfers laten ook zien dat het aantal afneemt en vooral ook het aantal locaties waar de vogels worden gezien (5^e plaats). Beide mussensoorten staan op de rode lijst, niet omdat de absolute aantallen zo gering zijn maar omdat de afname zo sterk is. De ringmus is sowieso geen stadsbewoner, maar de huismus was dat vroeger wel. Te zien aan het aantal acties om de huismus terug te brengen gaat het iedereen zeer aan het hart. Er bestaat discussie over de vraag wat de reden van de afname is. Er zal ook wel niet één reden zijn, maar gezien de afname van de huismus op bepaalde locaties houd ik het op een gebrek aan goede leef- en nestruimte.

Mussen in de tuin lokken

Wanneer u meer mussen in de tuin wilt lokken dan doet u er goed aan om heg te maken. Ik heb zelf op een hoek in de tuin de liguster heg iets hoger en wilder laten groeien. Het blijkt een enorme aantrekkingskracht op mussen te hebben, elke dag hebben ze er een gezellig thee-

kransje. Ze zitten er lekker beschut tegen de katten en kunnen bij elkaar zitten. Wanneer u in de winter wat zaad en andere lekkernijen beschikbaar stelt zullen er zeker mussen op af komen. Dat helpt ze in ieder geval de winter door.

Wellicht heeft u zin om een mussen-nestkast te maken. De tekening staat op www.vogelbescherming.nl. Ik weet niet of u dan dit seizoen al succes hebt, maar als u de kast goed ophangt dan lukt het vast van de winter of volgend jaar. Mocht u vernieuwingen aan het dak van uw huis uitvoeren of wellicht zelfs een heel nieuwe huis bouwen, denkt u dan a.u.b. eens aan pannen die geschikt zijn om onder te nestelen. Er worden op het moment testen gehouden met vogelvides, dit zijn oplossingen die in de daken van nieuwbouwhuizen kunnen worden meegenomen, ontwikkeld door een heus ingenieursbureau.

Vogelwaarnemingen over de afgelopen periode.

In het voorbije kwartaal heeft de vogeldag naar de Zuid-Hollandse en Zeeuwse eilanden weer plaatsgevonden. Heel bijzondere meldingen waren er niet, al is het natuurlijk al geweldig dat je op één dag meer dan 70 soorten vogels te zien krijgt. Onze groep had drie soorten rotganzen, gewone-, zwarte- en witbuikrotganzen. De broers Arie en Leen wisten de groepen precies te zitten en zo konden we goed de ver-

schillen bekijken. We hebben ook een aanzienlijke groep kleine en wilde zwanen door elkaar gezien, dat vond ik zeer de moeite waard.

Het afgelopen kwartaal was ook weer de periode van de ganzen. Eind februari zijn de meeste ganzen al weer weg, maar tijdens de tellingen half januari werden er 10.500 brandganzen in het Oude Land geteld, een magnifiek aantal toch. Dit jaar zijn de dwergganzen ook weer in het Oude Land gesignaleerd.

De opbrengst van de roofvogeltelling was vrij goed. Veel buizerds, daar gaat het duidelijk goed mee. Er waren iets minder torenvalken omdat het een slecht muizenjaar is geweest en dan trekken ze weg. Bijzonder was het aantal slechtvalken er zijn 11 stuks geteld. In heel Nederland zit het aantal slecht-

valken duidelijk in de lift. Ook waren er twee zeearenden, die worden toch regelmatig gezien tegenwoordig. Het mooiste van de dag was wellicht dat er een rode wouw is waargenomen. Later in februari is er nog één bij het Spui gezien.

Bij Korendijk heeft aan het begin van het jaar een tijdje een klapekster gezeten. Eind februari werd het eerste nestje met jongen gemeld, een dappere turkse tortel, petje af.

Van eind maart tot in juni vinden de broedvogeltellingen weer plaats. De tellers zullen dan bij zonsopgang, op zang, het aantal broedvogels weer proberen vast te stellen. Uw vogelwaarnemingen kunt u toevoegen op de site van het Hoekschewaards Landschap, www.hwl.nl/vogelwaarnemingen.

IN MEMORIAM

Herman van Dijk

Op 13 januari 2006 overleed Herman. Alhoewel zijn ernstige ziekte bij ons bekend was gaf het bericht van zijn overlijden toch een schok.

De natuur was een belangrijk deel van zijn leven. Zo heeft hij zich als vrijwilliger van onze organisatie op diverse werkterreinen ingezet.

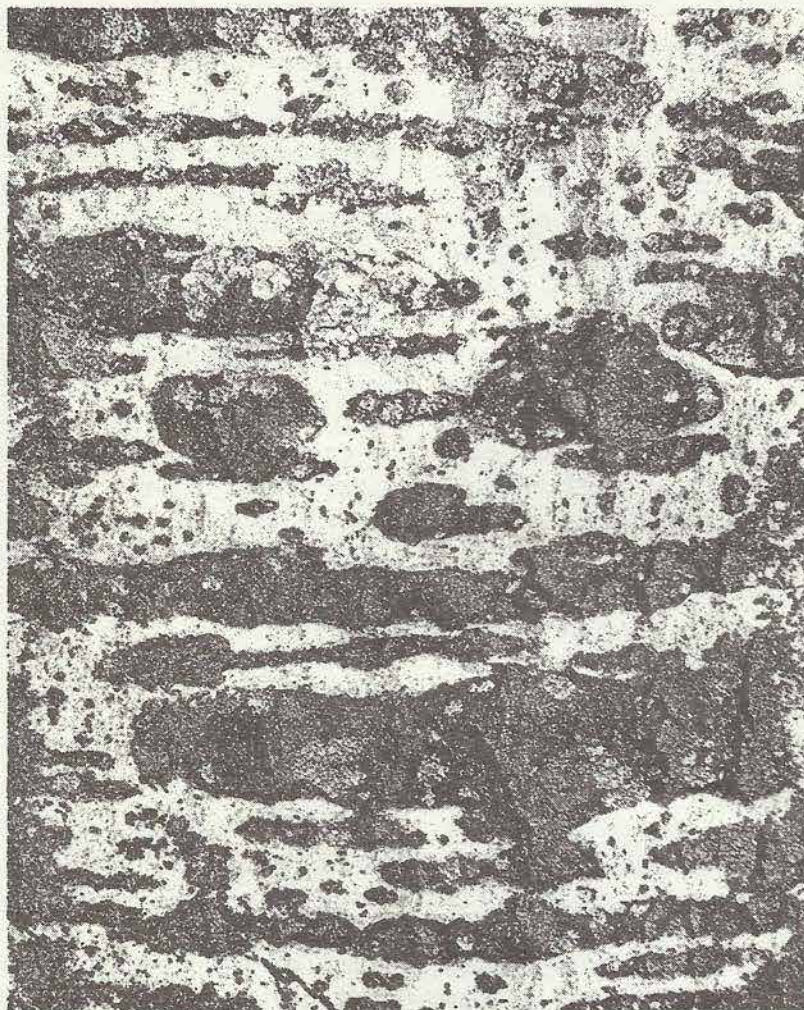
Ook in de periode dat zijn gezondheid hem in de steek liet bleef hij toch voor de vereniging actief.

Op het laatst werden het korte bezoeken aan ons Natuurbezoekers-Centrum. Deze fysieke inspanning weerhield hem er niet van toch te komen.

Het is des te meer te begrijpen dat hij op een natuurbegraafplaats ter aarde is gesteld. Hij wilde de verbondenheid met de natuur zoveel mogelijk behouden.

Als natuurvriend blijft Herman in onze gedachten en zijn we dankbaar dat we hem hebben leren kennen en met hem mochten samenwerken.

Bestuur van Hoekschewaards Landschap

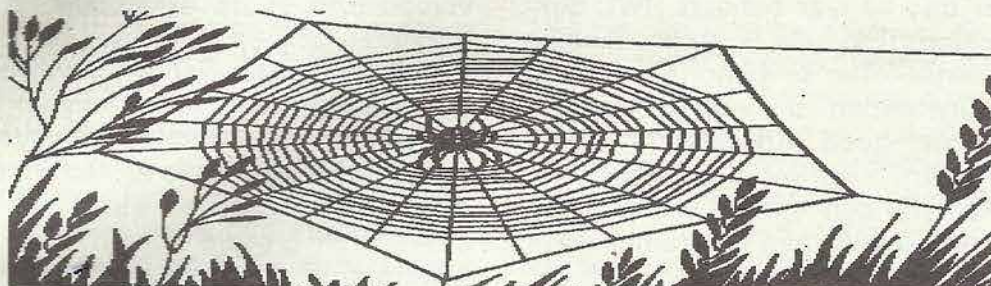
(foto: Wim Krull) (gedicht: huub v.d. Hoogenhoff)

Sprekend hout:

**Leeftijdloos geworden hout,
Vlammend warm, krimpend koud.
Voor eeuwig, door de jaren heen,
Gestold tot een verhaal in steen.**

NATUUR WEBSITES

Websites over natuur en milieu

Na een korte pauze heb ik deze keer gelukkig weer de tijd gevonden om even snel mijn surfpak aan te trekken en even over het net te surfen. Mijn zoektocht spitste zich ditmaal toe op bomen. Het is immers een zeer actueel thema in deze tijd.

Over de elektronische golven surfend stuitte ik als eerste op een site die wel met bomen te maken heeft, maar ook met een ander steeds meer uit het landschap verdwijnend element. Namelijk de zo typisch grazende koeien in de weide. www.bomenvoorkoeien.nl. Op deze site is er aandacht voor het feit dat steeds meer koeien naar binnen gaan en als ze dan toch buiten komen, dan is er in de wei geen boom te vinden om in de schaduw te staan.

Na een leerzaam bezoek stap ik weer op de plank en surf verder. Voor ik er erg in heb bots ik alweer tegen de volgende golf. www.bomenstichting.nl. Deze site is DE site op het gebied van boombescherming en is daarmee ook DE plaats waar je bij vragen en problemen terecht kan. Wat is het toch mooi dat er zulke gedreven mensen zijn die al hun tijd in de bomen stoppen.

Omdat ik een beetje duizelde van alle soorten bomen die ik tegen kwam, wil-

de ik toch ook wel het één en ander van de soorten te weten komen. Gelukkig kwam ik bij www.bomengids.nl waar ik op een eenvoudige manier bomen leerde herkennen. Of het nu door de vorm van de boom, z'n bladeren of knoppen waren, elke keer kwam ik bij de juiste boom.

Nu toch wel meer interesse in bomen gekregen, en dus ging ik op zoek naar een arboretum in de buurt om al dit moois eens in het echt te bekijken. Ik besloot eens langs te gaan bij www.trompenburg.nl om daar het echte bomengevoel op te doen.

Vol van wat bomen ons allemaal te bieden hebben kreeg ik een tip van een website die ook erg begaan is met de bomen www.bomenoverleven.nl. Hier wordt heel duidelijk de relatie gelegd met milieu en bomen, iets dat zeer belangrijk is. Mocht u na dit verhaal ook alles over bomen te weten willen komen, dan kunt u ook nog terecht op bomen.startkabel.nl Waar alle links naar bomen op staan.

Biodiversiteit aan de dijken

Joost Kievit

Meer dan 30 jaar beheert HWL dijkpercelen om de oorspronkelijke plantensoorten te behouden en de natuurwaarden te verbeteren. Dat lukt heel goed. Knoopkruid, Wilde Marjolein, Agrimonie, Aardaker, Kruisdistel zijn enkele voorbeelden van de veelheid aan soorten op onze dijken.

Uiteraard blijft het niet bij een gevarieerde plantengroei. Vlinders en andere insecten, zoogdieren en vogels profiteren hiervan mee. Behoud en ontwikkeling van de natuur is een belangrijk doel, maar daarnaast willen we het voorbeeld geven aan de overheden. We willen laten zien hoe zij eigenlijk hun eigen dijken en andere gebieden zouden moeten beheren in de hoop dat zij op dit punt ook hun verantwoordelijkheid nemen.

Dat laatste lukte niet zo erg. Ongeveer 10 jaar geleden dachten we dat we een stap konden maken. Er werd toen een Landschapsbeleidsplan gemaakt en we zagen als HWL kans om 30 hectare vegetatiebeheer in dit plan te fietsen, gefaseerd zou dit tot stand komen. Het bleef echter bij 6 hectare. Het plan werd dus niet uitgevoerd, waarbij geld de belangrijkste factor was. Zelfs toen HWL extra geld wist te genereren voor natuurbeheer in de streek door het aanvragen van een rijkssubsidie, was men niet bereid om het vegetatiebeheer aan dijken uit te breiden.

Nu komen er uit onverwachte hoek mogelijkheden voor een doorbraak. Functionele Agro Biodiversiteit is een term die opgeld doet. Insecten die plagen

veroorzaken in de akkerbouw, zoals bladluizen hebben natuurlijke vijanden. Als die natuurlijke vijanden in voldoende aantallen voorkomen, kunnen bestrijdingsmiddelen later worden uitgevoerd en verminderd. Financieel voordeel en winst voor het milieu. Een groepje boeren is op dit punt met proeven begonnen, die worden begeleid met wetenschappelijk onderzoek. Akkerranden worden natuurvriendelijk beheerd om de natuurlijke vijanden van de plaaginsecten onderdak te bieden. Het werkt, de onderzoeksresultaten zijn bemoedigend.

Bloeiende planten met nectar en een vegetatie die schuilgelegenheid biedt tegen extreme weersomstandigheden zijn o.a. nodig om de natuurlijke vijanden een kans te geven. Onderzoek geeft aan, dat een groen/blauwe dooradering van de Hoeksche Waard van dijken, wegbermen, kreken, sloten en akkerranden gunstig is voor een goede natuurlijke plaagbestrijding. Een beheer zoals wij op onze dijken voeren is hiervoor nodig. Er is dus een duidelijk agrarisch belang. Verder behoren de dijken tot de kernkwaliteiten van ons Nationaal Landschap, zodat verdere ontwikkeling voor de hand ligt. Volop kansen dus.

Een landschap vol vuisten

Joop 65+ III.

Zo mag je de foto op deze bladzijde toch wel noemen! En wat doet dat plaatje dan in dit blad?

Het is het resultaat van de vuisten die een aantal vutters en gepensioneerden, allen vrijwilligers bij het H.W.L., elke week gedurende de periode oktober tot maart maken tegen een groep wilgen die nodig aan knotten toe zijn.

Hoe werkt dat?

Elke donderdagmorgen om 09.00 uur verzamelt een twintigtal 55-plussers zich om onder de bezielende leiding van Albert van Alphen zo'n drie uur te keer te gaan met scharen en zagen om de bomen te ontdoen van hun tooi. Dat is heel noodzakelijk: als de tooi te zwaar wordt gaan er stukken afbreken van de boom en blijft er niet veel van over.

De foto is gemaakt in de Blankertse-griend, direct naast het tunnelbos bij de Heinenoordtunnel.

Het zijn niet al te hoge bomen dus we kunnen vanaf de grond alles eraf knippen c.q. zagen. Daarna halen we van de dikkere stammen de zijtakken af, die worden bij elkaar gebonden en in stapels van 30 bossen aan de dijk gelegd. Later worden deze weggehaald en samengesteld tot bedden die worden afgezonken in een rivier (langs de oever) en verzwaard met keien e.d. zodat hier afkalving wordt tegengegaan.

De dikkere takken (dikker dan 2 duim, een echt ouderwetse ofwel vutters uitdrukking!) worden afgekort op ca 2 meter en gaan naar openhaard liefhebbers. Op Klein Profijt kunt U dit hout in handzame zakjes tegen een aantrekkelijk prijsje kopen.!

Langs de Oude Maas, wat meer oostelijk, ongeveer tegenover het pannenkoekenhuis in Barendrecht hebben wij ook een rij wilgen onder handen genomen.

Die waren zo groot, hoog en dik dat onze Joop (van den Berg) eerst met de kettingzaag de hele kruin eraf heeft gehaald. Het is dan een grote bende om de bomen heen. Die ruimen we dan weer op d.m.v. klein en kort knippen en zagen. Alleen ging hier het dunne hout op grote stapels, die werden later (met toestemming van de autoriteiten) verbrand.

Nu ik toch een naam genoemd heb: aan de namen van de mannen kun je al zien dat om vutters en gepensioneerden gaat. Er is echt geen Klaas-Willem of Jan-Peter bij, wel stikt het van de Pieten, Keezen, Jaapen, Jannen en Joopen, die dan bijv. Jan 1, 2 of 3 worden genoemd.

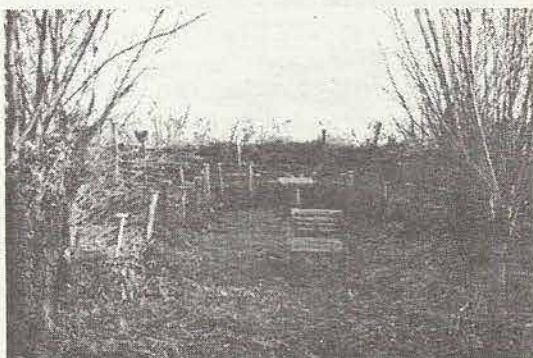
Ook hebben we een grote en een kleine Kees. Waarom genoemde Joop ook wel eens Joop-O wordt genoemd is mij inmiddels wel duidelijk!

De stemming onder de mannen is buitengewoon, vooral als er een nieuweling bijgekomen is, die mag/moet n.l. trakteren op een glaasje Beerenburg. Hiertoe brengt Kleine Kees een doosje met borrelglaasjes mee en in onze tot koffiehoeke gevormde kraal, zie foto, kunnen we daar echt van genieten.

Een bijzondere gebeurtenis mag ik niet onvermeld laten: enige weken terug waren we bezig aan de Oosthoek (tussen Zuidzijde en Piershil) en begon het reusachtig te hagelen. Toen we in en achter de auto's wilden

gaan schuilen stond een bewoner ter plaatse te zwaaien dat we binnen moesten komen. Het was heel gezellig met zijn allen in de keuken, vooral toen de vrouw des huizes zich bij het gezelschap voegde en zelfs koffie aanbood! We hadden een week eerder ook al ons kopje koffie mogen drinken in de schuur van een dijkbewoner: dat ervaren we als een erkenning dat we goed bezig zijn!

Nog een paar weken, dan is het weer gedaan. Dan kijken we weer terug op de gezellige donderdagen in najaar en winter.

Biobrandstoffen.

Reitze van der Meulen

Op dit moment wordt PPO (puur plantaardige olie), vooral **koolzaadolie**, bijgemengd in diesel en verkocht als bio-diesel. De ecobalans is niet gunstig en lange termijn proeven geven problemen.

Verestering van PPO met methanol, waarbij glycerine wordt afgescheiden, geeft een kwaliteitszeker product dat voldoet aan de Europese norm EN 14214. Duitse bio-diesel voldoet aan deze norm en is niet te vergelijken met een PPO bijmenging.

Het bijmengen van *ethanol* in lage percentages geeft op zich weinig problemen maar die zijn er wel. Water lost namelijk gemakkelijk op in ethanol en dat betekent dat de brandstof watervrij moet worden gehouden. Komt de brandstof toch met water in aanraking en wordt die waterige fase afgescheiden, dat verdwijnt daarmee ook ethanol.

Een groter probleem is de invloed van kleine percentages ethanol op stijging

van de dampspanning. Voor de dampspanning geldt een maximum Europese norm. Om deze dampspanning onder de norm te houden zou men het percentage butaan in benzine kunnen verlagen maar butaan is een goedkoop product. Een oplossing voor dit probleem is het omzetten van ethanol in ethyl tertiair butyl ether; ETBE. ETBE is een hoogwaardige octaanverbeteraar en kan probleemloos (MTBE) methyl tertiair butyl ether, de huidige octaanverbeteraar, vervangen. MTBE is weer de vervanger van het vroeger gebruikte tetra ethyl lood. In veel Europese landen, waaronder ook kleinere, wordt MTBE -productie omgebouwd naar ETBE -productie.

Voor natuur en milieu is het van het grootste belang dat alle factoren worden meegenomen in de eco balans. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen en kunstmest heeft een negatieve invloed op die balans. In Nederland wordt een half miljard liter palmolie uit Azië in centrales gestookt, zonder dat de ecobalans van palmolie is onderzocht.

Europa legt in de komende jaren een toenemend percentage bijmenging in brandstoffen op. Nederland loopt achter. In 2005 had 2,1 procent van de brandstoffen duurzaam moeten zijn; we zitten op een vette nul met iets achter de komma.

Hobby of afwijking?

Merijn van den Hoogenhoff

Het is zeven uur in de morgen op een zaterdag vroeg in maart. De temperatuur is één graad boven het vriespunt en buiten is het net licht. Als er een auto voor de deur stopt stap ik nog half slaapdrunken maar ook enigszins opgewonden naar buiten.

Even later zijn we op weg naar het Veerbos in Numansdorp voor de tweede leging van de daar door ons uitgezette muizenvallen. Als we aankomen begint het te regenen. De druppels zijn net niet bevroren tot sneeuw en prikken daarom als naalden in ons gezicht en onze vingers. Het dragen van handschoenen is bij het controleren van de vallen niet te doen, immers je moet bij elke val die dicht is eerst de val los maken en vervolgens de muis uit de vang-

zak pakken. Dat is iets dat alleen met blote handen kan. De aluminium vallen hebben zich gedurende de nacht probleemloos aangepast aan de nu heersende temperatuur. Na vijf vallen voelen we onze vingers al niet meer en ik hoop voor de muizen dat ik niet te hard in hun nekvelletje knijp. De woorden en maten die we opschrijven, hebben nu al meer weg van stenografisch dan van Nederlands.

Bij de helft van de vallen, ik sop inmiddels in mijn laarzen, besluiten we het meten achterwegen te laten. Door onze volledig verstijfde vingers is de schuifmaat niet meer te hantieren en het formulier waar we alles op noteren is door de aanhoudende regen onbruikbaar. We zullen de

rest van de vallen voornamelijk op geheugen moeten doen.

We komen nog een mevrouw tegen die enigszins verbaasd naar ons kijkt en vraagt wat we aan het doen zijn. We vertellen ons verhaal en blazen af en toe wat warme adem in onze handen. Als ze verder loopt kijkt ze met een blik die het midden houdt tussen oprechte verbazing en medelijden nog één keer om. Na een goed uur komen we terug bij de auto. Verlangend naar warmte schieten we in de auto en beginnen daar kreunend en zuchtend van de

pijnlijke vingers weer langzaam op temperatuur te komen. Pas na een tijdje kunnen we de sleutel in het contact omdraaien om de verwarming aan te zetten. Hierdoor beslaan de ramen binnen twee minuten door onze doornatte kleding en het is maar goed dat er geen passanten langs komen, want die zouden maar gekke dingen kunnen denken. Als ik thuis ben afgezet krui ik op de bank dicht tegen de cv aan en denk "leuk toch weer zo'n vangst, (we moeten dan nog vier keer) wat zouden we vanavond vangen?"

Het onderhoud op Klein Profijt

Jacovine Hitzert

Zowel buiten op het terrein als binnen in het bezoekerscentrum zijn de handen weer uit de mouwen gestoken. Net als in vorige winters is er het nodige knotwerk aan de wilgen verricht. De wilgen langs de oprit zijn van het driejarige hout ontdaan. Op de landtong (achter de schuur) in het stiltegebied is ook het een en ander aan knotwerk verricht, maar dat springt veel minder in het oog.

Er is weer de nodige tijd besteed aan het verder bouwen en verfraaien van het terras aan de rivier. Alle ruiten zijn in het frame gemonteerd en als windscherm rondom het terras bevestigd. De picknicksets zijn al geplaatst. Aan de rivierzijde staan ook twee banken, vanwaar je een mooi uitzicht hebt over de rivier.

Het "Welkom"bord, dat vorig jaar tussen de schuur en het bezoekerscen-

trum is geplaatst, is van een nieuwe laklaag voorzien. Ook zijn de gele letters nu door blauwe verf vervangen. Doordat de plank iets lichter van kleur werd dan gedacht, was het contrast tussen het hout en de gele letters minder dan verwacht. De blauwe letters zullen er zeker voor zorgen dat het "Welkom"bord weer een mooie blikvanger wordt.

Binnen in het bezoekerscentrum zijn ook wat werkzaamheden verricht. Zo is het houtwerk in het jeugdlokaal geverfd. Samen met het frisse, nieuwe kleurtje op de muren ziet het jeugdlokaal er een stuk vrolijker uit.

De muren van de tentoonstellingsruimte zijn na 10 jaar weer opnieuw geverfd. De kleur is hetzelfde gebleven, maar daar is bewust voor gekozen omdat wit de meest neutrale achtergrondkleur voor tentoonstellingen en exposities is.

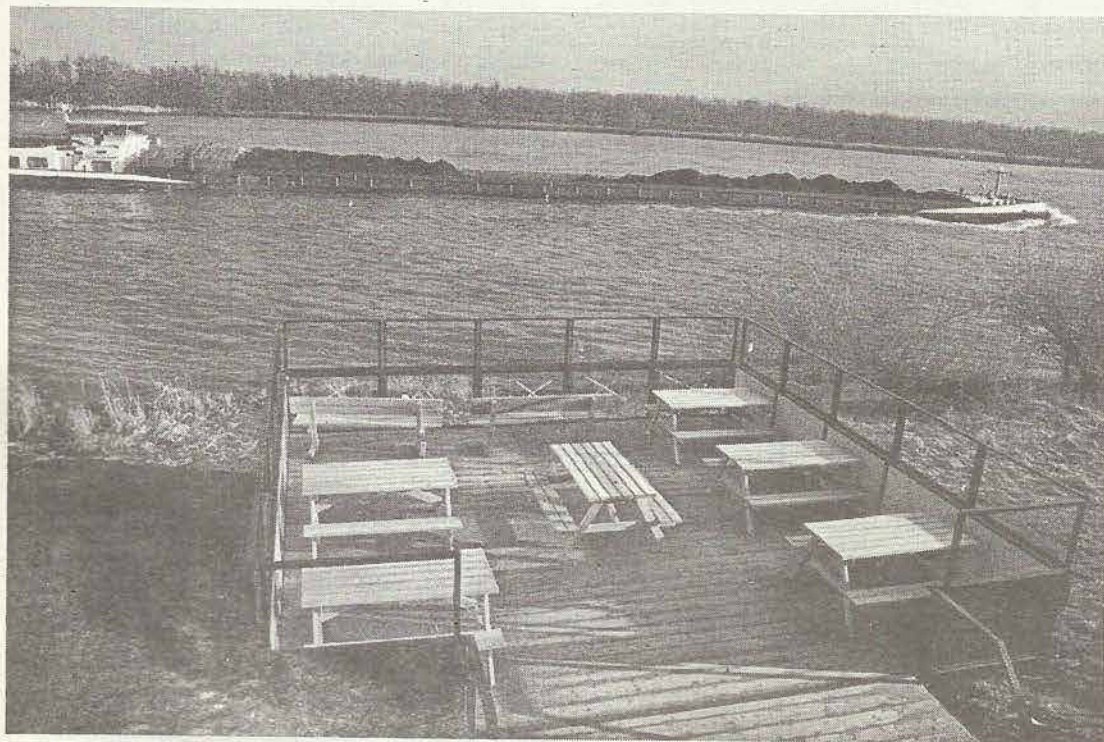
Het laatste verfwerkproject in deze periode betreft de hal. De muren hebben ook een frisse lichtgroene kleur gekregen. Tegelijkertijd hebben een paar kleine ingrepen de hal een nieuwe uitstraling gegeven. Zo is het oude folderrek vervangen door folderhouders aan de muur. Mooi en overzichtelijk hangen de folders van verschillende afmetingen nu naast en onder elkaar. Eén van de klapdeuren naar de ontvangstruimte is vervangen door een klapdeur met ruit, waardoor je vanuit de hal nu direct richting de bar en de winkel kunt kijken. Het heeft de hal opener en meer ruimtelijk gemaakt.

Afgelopen winter hebben we door middel van kleine veranderingen ook geprobeerd om de sfeer in de ontvangstruimte wat aangenamer en natuurlijker te maken. De oude formica leestafels zijn vervangen door een grote, degelijke leestafel, gemaakt van oud, herge-

bruikt grenen. Gezien de aantrekkingskracht die deze tafel direct had op de bezoekers, hebben we zelfs nog extra stoelen aangeschaft.

De paal midden in de cursusruimte is verwijderd. Dit is erg handig bij cursussen en dialezingen, zodat je geen hinder meer hebt van de paal. Er zijn nu ook meer tafels en zitplaatsen beschikbaar tijdens de steeds drukker wordende weekenden.

In de komende periode zullen naar verwachting nog meer kleine ingrepen de sfeer in en rondom het bezoekerscentrum bevorderen. Hou het HWL-nieuws in de gaten, of kom gewoon eens langs om een kijkje te nemen en tegelijkertijd te genieten van de voorzieningen in het gebouw en het prachtige uitzicht over de Oude Maas.

ALGEMENE LEDENVERGADERING 2006

op dinsdag 18 april 2005

Het bestuur nodigt u van harte uit tot het bijwonen van de 23^e Algemene Ledenvergadering van de vereniging Hoekschewaards Landschap op dinsdag 18 april a.s. te 20:00 uur in het natuurbezoekerscentrum Klein Profijt, Zalm-pad 11 te Oud-Beijerland.

AGENDA

1. Opening
2. Verslag van de 22^e Algemene Ledenvergadering d.d. 25 mei 2005
3. Ingekomen/ uitgaande stukken
4. Jaarverslag 2005
5. Financieel verslag 2005
6. Verslag kascontrolecommissie
7. Begroting 2006 en vaststelling contributie 2007
8. Aftreden en verkiezing bestuursleden
9. Rondvraag
10. Sluiting officiële gedeelte

Hierna is voor alle aanwezigen de gelegenheid om informeel met elkaar van gedachten te wisselen onder het genot van een hapje en een drankje.

Voor volgende bestuursleden loopt de zittingsperiode af:

De dames J. Dekker-van Noordt en K. H. Hora,
de heren J.P. Prince en Ph. P. Scherbeijn.

Alle vier de bestuursleden stellen zich herbenoembaar.

In overeenstemming met artikel 8 van de statuten wijst het bestuur de leden op de mogelijkheid zelf kandidaten voor het bestuur voor te dragen.

Het verslag van de 22^e Algemene Ledenvergadering 2005 kunt u bij de secretaris aanvragen.

Het financiële verslag (de exploitatierekening 2005, begroting 2006 en de balans per 31 december 2005) met een korte toelichting op de cijfers, kunt u eveneens bij de secretaris aanvragen.

Eind februari. Ik loop dik ingepakt door de stevige koude wind onder een donkergrijze lucht. Brrrrrr. Maar..... al lopend zie ik in de zwarte kale aarde sneeuwkllokjes, akonieten, primula's. De natuur laat zich niet voor de gek houden, het wordt echt snel lente.

U heeft toch zeker wel één (of meer) nestkastjes hangen? Ze komen er aan hoor, de woningzoekertjes. Als u nog geen nestkastje heeft..... wij hebben er genoeg!

Weet u wat we ook hebben? Een musenhotel! Mussen vinden het namelijk reuze gezellig om met een paar bij elkaar te nestelen. U kunt natuurlijk een paar kastjes naast elkaar ophangen maar zo'n nestkast met 3 of 5 vliegopeningen is ook super.

Alle nestkastjes zijn trouwens gemaakt door onze vrienden van de Buitenmolen (voorheen het Molenschaer) in Oud Beijerland. Door bij ons te kopen steunt u hen ook meteen een beetje. Mooi toch?

Met het kopen van veel van onze kaarten steunt u ook een goed doel. De firma Floris, van wie wij de kaarten betrekken, schenkt namelijk 10% van hun winst aan een ziekenhuis in India. Toen medewerkers van Floris vorig jaar het betreffende ziekenhuis bezochten,

maakten ze kennis met een groepje vrouwen die buiten het oogstseizoen geen werk en dus geen inkomsten hebben. Ze probeerden wat bij te verdienen door tasjes te verkopen die ze van oude kranten hadden gemaakt. Ze zagen er zo leuk uit (die tasjes, maar misschien die dames ook wel) dat men besloot ze een kans te geven door de tasjes op te nemen in het assortiment. Inmiddels zijn ze ook bij ons te koop. U koopt voor een habbekrats een cadeautasje dat gemaakt is van een originele Indiase krant en steunt hierdoor ons en ook hun project. Zo blijft het mes steeds aan twee kanten snijden.

Tegen de tijd dat u dit blad in huis hebt zijn wij waarschijnlijk al naar de voorjaarsbeurs geweest en liggen er weer leuke nieuwe dingetjes in de winkel. We betrapten onszelf erop dat het winkelassortiment momenteel wel erg op kinderen gericht is. Niks mis mee natuurlijk maar we willen toch ook wat leuke hebbedingetjes voor volwassenen in het winkeltje. Het liefst kopen we milieuvriendelijk vervaardigde producten van natuurlijke materialen bij bedrijven in de Hoeksche Waard. Het is nogal een verlanglijst en daarom vragen wij u allemaal om hulp. Twee weten meer dan één, en u bent als lezers met z'n honderden! Heeft u adressen of leuke ideeën, laat het ons even weten. Als er niemand in het winkeltje is kunt u altijd een briefje achterlaten bij de bar. Bellen of mailen kan natuurlijk ook! Alvast bedankt voor uw hulp en graag tot ziens.

Het winkelteam

Lezingen over Biodiversiteit

Elke maand, met uitzondering van de zomermaanden, is er dit jaar een lezing over biodiversiteit in de eigen Hoeksche Waard. Volg ze allemaal en ervaar dat er in onze directe omgeving meer natuur is dan je zo zou denken.

- Alle lezingen vinden plaats in NBC Klein Profijt en beginnen om 20.00 uur.
- Kosten: €1,00 voor leden en €1,50 voor niet-leden, kinderen onder 16 jaar gratis.
- Meer informatie: telefoon (0186) 62 18 88 of via e-mail kantoor@hw1.nl.

Donderdag
30 maart 2006

Vogels in de Hoeksche Waard door Janus Verkerk

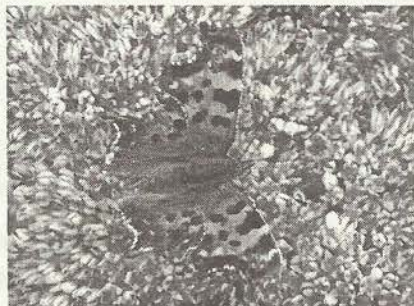
Welke vogelsoorten voelen zich thuis in de Hoeksche Waard? Hoe groot is de soortenrijkdom? Welke ontwikkelingen zijn er in de Hoeksche Waardse vogelstand? Ganzen, roofvogels, maar ook onze zangvogels ze komen allemaal aan bod. De gevederde biodiversiteit: een verhaal op zich.

Donderdag
27 april 2006

Vlinders in onze Waard door Henk Bunjes

Welke soort fladderen er rond in de Hoeksche Waard. In welke biotoop komt je welke soorten tegen? Hoe zit het precies met de vlinderstand bij ons om de hoek? Alom achteruitgang of zijn er ook zijn er ook soorten die vooruitgaan? En zijn er ook nieuwkomers? Allemaal vragen waarop vlinderkenner Henk Bunjes het antwoord weet.

ACTIVITEITEN PROGRAMMA 2006

WANNEER	WAT	INFORMATIE
22 april 2006 (za) vanaf 9:00 uur	Groot Koninkrijk	HWL / Ton Beukers 0186 - 616004
13 mei 2006 (za) vanaf 9:00 uur	Plan Argus	HWL / Joost Kievit Tel. 078 - 6731522
17 juni 2006 (za) vanaf 9:00 uur	Fietsexcursie	HWL / Huub vd. Hoogenhoff Tel. 0186 - 571710
27 augustus 2006 (zo) vanaf 9:00 uur	Tiengemeten	HWL / Jan van Alebeek Tel. 0186 - 619379
30 september 2006 (za) vanaf 9:00 uur	Esscheplaat (voor volwassenen)	HWL / Marcel Stougie Tel. 0186 - 618707
30 september 2006 (za) vanaf 9:00 uur	Esscheplaat (voor de jeugd)	HWL / Reina Schol Tel. 0186 - 610362
7/8 oktober 2006 (za of zo) vanaf 9:00 uur	Zomerlandse gorzenbos	HWL / Sjoerd Reinstra Tel. 0186 - 602357
25 november 2006 (za) vanaf 9:00 uur	Oude land van Strijen	HWL / Ton Beukers 0186 - 616004

Laatste aanpassingen: 9-3-2006

Voor de exacte datum/tijden adviseren wij u altijd
de actuele informatie in de huis aan huis bladen te lezen
of het opgegeven informatienummer te bellen.

De werkgroep EDUCATIE (tevens de Hoeksche Waardse afdeling van het IVN) wenst u

Veel plezier bij het deelnemen aan één van deze activiteiten!!

NB: kosten deelname:

€1,- voor leden

€ 2,- voor niet leden

Kinderen onder 16 jaar gratis.

Jeugdhoek

Jeugdhoek

BZZZZZZZoem

HOMMELS ! Als het maar een beetje warm wordt, zie je in maart al de eerste hommels vliegen. Ze hebben een dikke, wollige vacht. Daarom kunnen ze al vroeg uit de winterslaap komen en op zoek gaan naar de eerste bloemen met veel stuifmeel.

Je ziet nu vooral de grote koninginnen. Ze zijn hard aan het werk. Ze verzorgen zelf hun eerste kinderen, de larven. Die zitten elk in een eigen kamertje en worden volgestopt met stuifmeel. Als ze dik genoeg zijn worden ze een pop. Uit deze pop komt dan een klein hommeltje: een werkster. De werksters nemen bijna alle taken van de koningin over. Die hoeft dan niets anders meer te doen dan eitjes leggen ! Dat mogen de werksters niet.

Wist je dat

- ✿ Hommels zichzelf warmer kunnen maken door heel hard met hun vleugels te trillen ?
- ✿ Eerst alleen maar meisjes in het hommelnest wonen ?
- ✿ Pas later in de zomer er ook jongens-hommels (darren) geboren worden ?
- ✿ Alle werksters , darren en de oude koningin voor de winter sterven ?
- ✿ Alleen de nieuwe koninginnen in winterslaap gaan ?
- ✿ Hommels een soort bijen zijn ?
- ✿ Er wel 300 verschillende soorten bijen in Nederland voorkomen ?
- ✿ Lang niet alle soorten bijen je kunnen prikken ?
- ✿ Hommels wel degelijk kunnen prikken als je ze erg boos maakt ?
- ✿ Maar dit niet vaak doen omdat ze niet zo snel boos worden ?

Jeugdhoek

Jeugdhoek

Meer weten over hommels en bijen ?

Op www.hommels.nl vind je alles over hommels.

Kijk ook op www.hetklokhuis.nl bij 'klokhuis gemist?'

Onder biologie is er een filmpje over bijen en hommels.

Nieuwe leden, eerste kwartaal 2006

Mevr. V.M. Verbiest-Maagdenberg
 E. Kervezee/G. Wiersma
 Mevr. J.A.M. Otten-Hoogeboom
 Dhr. J.C. van Ballegooyen
 Mevr. A.D.C. Hoorens van de Berg
 Mevr. H.M. Troost
 Dhr. H. van Hal
 Dhr. A.L. Schilperoort
 Mevr. A. Fokkers-Barendregt
 Dhr. W. Biesheuvel
 Mevr. A. Landon
 Dhr. J.A.M. Bal
 Mevr. M.J. v.d. Heuvel
 Dhr. W.J. van Koppen
 Dhr. C. Koppenol
 Mevr. E. van Vliet

Oud-Beijerland
 Numansdorp
 Oud-Beijerland
 Strijen
 Strijen
 Apeldoorn
 Strijen
 Goudswaard
 Westmaas
 Strijensas
 Strijen
 Oud-Beijerland
 Oud-Beijerland
 Westmaas
 Westmaas
 Oud-Beijerland

Dhr. C.J. van der Biezen
 Dhr. P.C.E. van Zaalen
 Mevr. J. Gijlsra-Nijhuis
 Dhr. N.J.J. Dekens
 Mevr. E.C. Verbiest
 Mevr. S. Hiert
 Dhr. H.A. de Haas
 Mevr. A.P.C. Barends-Kraak
 Dhr. Nanninga
 Mevr. de Jongste
 Dhr. H.P. Kegel
 Mevr. C. Smit
 Mevr. T.A.M. Boekhout
 Dhr. L. 'tHooft
 Dhr. J.J. Broekhuizen
 Mevr. P.M. Snijders

Puttershoek
 Oud-Beijerland
 Piershil
 Oud-Beijerland
 Maasdam
 Westmaas
 Oud-Beijerland
 Mijnsheerenland
 Puttershoek
 Strijen
 Oud-Beijerland
 Strijen
 Barendrecht
 Zuid-Beijerland
 Puttershoek
 Oud-Beijerland

PRIKBORD

OPROEP VOOR HULP IN DE VLINDERTUIN!

Wij zijn op zoek naar mensen, die het leuk vinden om mee te helpen met het onderhoud van de vlindertuin (Het stukje achter het bezoekerscentrum).

Een keer in de 14 dagen op woensdagmiddag werken we daar van 13.30 tot ongeveer 16.00uur. We beginnen in april en gaan door tot eind september.

Met elkaar proberen we de tuin zo aantrekkelijk mogelijk te houden voor bezoekers en vlinders.

Kom een keer kijken of bel voor meer informatie naar:

Klein Profijt tel. 0186 - 621 888

Marianne Bianchi tel. 0186 - 617 595

Ineke Voorhout tel. 0186 - 572 241

Alvast bedankt namens,
Roly, Marianne, Riet en Ineke.

Afhaaldata wildernisvlees:

U kunt uw wildernisvlees bestellen en afhalen op de volgende data op Klein Profijt.

13 april

18 mei

15 juni

Bestellen kunt u tot ca. één week voor de afhaaldatum bij Esther Linnartz-Nieuwdorp,
tel: 0187-632239 of per e-mail: apis1@wanadoo.nl

Oproep Barvrijwilligers

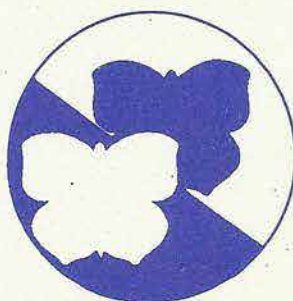
Wij zoeken vrijwilligers, die eens in de vijf à zes weken in ons natuurbezoekerscentrum Klein Profijt op zaterdag of zondag van 12 tot 17 uur achter de bar willen staan. Voor nadere informatie: Klein Profijt 0186 621888 of bij Hanny Willemstein 0186 612435.

PTT Post

Port betaald

Port payé

Pays-Bas

postbus 1080
3260 AB Oud-Beijerland

Ja, ik wil lid worden van de vereniging Hoekschewaards Landschap

Voorletters en naam : _____

Geslacht : _____

Straatnaam en huisnr. : _____

Postcode: _____ Woonplaats: _____

Telefoon : _____

E-mailadres : _____

Ik wil graag meer informatie over de volgende werkgroep(en):

Voor betaling wacht ik op uw acceptgirokaart.

Datum: _____ Handtekening: _____